

Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

17 oktober 2006 / rapportnummer 1802-48

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad gemeente Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

uw kenmerk
06.8768

uw brief
10 augustus 2006

ons kenmerk
1802-49/vV/Dk/ah

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Ontwikkeling zwembad en sporthal te
Nijverdal

doorkiesnummer
(030) 234 76 22

Utrecht,
17 oktober 2006

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u (als bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. A. van der Velden
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nij-
verdal

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal,

uitgebracht aan de Raad van de Gemeente Hellendoorn door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

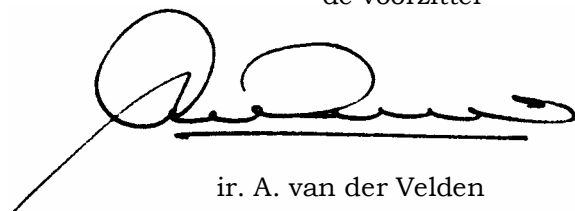
Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal,

de secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.R. van Dijk', written over a horizontal line.

drs. A.R. van Dijk

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. van der Velden', written over a horizontal line.

ir. A. van der Velden

Utrecht, 17 oktober 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. PROCEDURE BESLUIT-M.E.R.-/PLAN-M.E.R.....	2
4. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	4
4.1 Beleidskader	4
4.2 Te nemen besluit(en).....	4
5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
5.1 Referentie	5
5.2 Alternatieven en varianten.....	5
5.2.1 Locatiealternatieven	5
5.2.2 Inrichtingsalternatieven en –varianten	5
5.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)	6
6. MILIEUASPECTEN.....	6
6.1 Bodem en water.....	6
6.2 Natuur.....	7
6.3 Verkeer	7
6.4 Lucht	8
6.5 Milieuvoordelen ter plaatse van de huidige sporthal.....	9
7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	9
8. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE	10
9. EVALUATIEPROGRAMMA.....	10
10. VORM EN PRESENTATIE.....	10
11. SAMENVATTING VAN HET MER	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 augustus 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het Twents Volksblad d.d. 15 augustus 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hellendoorn (initiatiefnemer) heeft het voornemen om ter plaatse van het bestaande zwembad Het Ravijn aan de Piet Heinweg in Nijverdal een nieuw sportvoorzieningencomplex te realiseren. Dit complex zal een overdekt zwembad, een buitenbad, een sporthal en een sport- en speluitleen bevatten.

Voor dit initiatief dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd. Het vigerende bestemmingsplan geeft weliswaar al de bestemming sport en recreatie, maar biedt wat betreft bouwvlak te weinig ruimte voor het nieuwe complex. Om de realisatie te kunnen versnellen wordt tijdens de bestemmingsplanprocedure een artikel 19 lid 2 procedure wro gekoppeld aan het bestemmingsplan doorlopen.

Aangezien de (theoretische) capaciteit van de ontwikkeling van het zwembad en de sporthal boven de 500.000 bezoekers per jaar ligt (besluit m.e.r., bijlage C activiteit 10.1) wordt ten behoeve van de besluitvorming de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Bij brief van 10 augustus 2006 is de Commissie voor m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Twents Volksblad d.d. 15 augustus 2006.²

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’³. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via de gemeenteraad van de gemeente Hellendoorn (bevoegd gezag) heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

De Commissie heeft bij het opstellen van haar advies, naast de startnotitie, kennisgenomen van:

- “Het opstellen van een uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van een sportvoorzieningencluster in Nijverdal”, Hopman-Andres Consultants, 2002;
- “Verkeersonderzoek sportvoorzieningencluster Nijverdal”, Goudappel Coffeng, 2003;
- “Verkeerstellingen i.r.t. planontwikkeling nieuwbouw zwembad/sporthal”, gemeente Hellendoorn, 2003;
- “Verkeerstellingen zomerperiode 2003 i.r.t. project nieuwbouw zwembad/sporthal”, gemeente Hellendoorn, 2004;

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

- “Modelberekeningen Combiplan RW35 Nijverdal Prognosejaren 2009 en 2025”, Goudappel Coffeng, 2004;
- “Ecologisch onderzoek sportaccommodatie Piet Heinweg Hellendoorn”, EcoGroen Advies, 2004;
- “Veldrapport betreffende grondonderzoek ten behoeve van: nieuwbouw zwembad aan de Piet Heinweg, te Nijverdal”, Hoogveld Sonderingen, 2004;
- “Verkennd bodemonderzoek ten behoeve van: Piet Heinweg 16 te Nijverdal”, Hoogveld Sonderingen, 2005.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

Procedure Besluit-m.e.r./Plan-m.e.r.

De Commissie is van mening dat in tegenstelling tot de startnotitie op voorhand nog niet kan worden aangegeven dat een zogenaamde “passende beoordeling” uitgevoerd moet worden en beveelt daarom aan om de stappen ten aanzien van de Habitattoets (beginnend bij de oriëntatiefase) te nemen, zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit advies.

Alternatieve locaties

Alternatieve locaties dienen in het MER betrokken te worden indien:

- de Habitattoets leidt tot het doorlopen van de ADC-fase (zie hoofdstuk 3 van dit advies);
- uit de motivering en/of eventuele actualisatie van de locatieanalyse mocht blijken dat vanwege milieuaspecten een andere locatie toch meer geschikt zou zijn (zie subparagraaf 5.2.1 van dit advies).

Wanneer op enig moment in het proces blijkt dat een andere locatie de voorkeur krijgt, dan moet een nieuwe m.e.r.-procedure gevolgd worden. Dit omdat de startnotitie hierin niet voorziet.

Effectbepaling

Gezien het karakter van het plangebied en het initiatief dient in ieder geval in het MER aandacht besteed te worden aan de gevolgen op natuur (Natura 2000-gebied Sallandse Heuvelrug en overige beschermde natuur) en ten gevolge van het verkeer.

Samenvatting

Het MER moet voorzien zijn van een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming.

3. PROCEDURE BESLUIT-M.E.R.-/PLAN-M.E.R.⁵

In de startnotitie wordt in paragraaf 1.4 gesteld dat het effect van het zwembad en de sporthal moet worden onderzocht met een zogenaamde “passende beoordeling”, omdat de locatie nabij een Natura 2000-gebied ligt (de Sallandse Heuvelrug op circa 1100 meter afstand) en dat daarom formeel ook een Stra-

⁵ Met de wetwijziging, zoals in werking getreden op 28 september jl. wordt formeel gesproken van “besluit-m.e.r.” in plaats van “m.e.r.” en “plan-m.e.r.” in plaats van “Strategische Milieubeoordeling (SMB)”.

tegische Milieubeoordeling moet worden doorlopen. De Commissie is van mening dat dit op voorhand nog niet kan worden aangegeven en beveelt daarom aan de in het vervolg kort omschreven stappen te nemen.

De eerste onderzoeksfase, die hiervoor in het kader van de "Habitattoets" uitgevoerd moet worden, is de oriëntatiefase.⁶ De uitkomsten van de oriëntatiefase zijn bepalend voor het vervolg van de m.e.r.-procedure. In de oriëntatiefase wordt beoordeeld of er sprake kan zijn van negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied. Mocht hieruit blijken dat significante negatieve gevolgen uitgesloten kunnen worden, dan kan de besluit-m.e.r. procedure voor de gekozen locatie verder worden voortgezet, zoals beschreven in de startnotitie. Hierbij dient eventueel een verslechterings- en verstoringstoets in het MER te worden geïntegreerd.

Wanneer uit de oriëntatiefase blijkt dat significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied niet kunnen worden uitgesloten, dan moet, zoals ook in de startnotitie is aangegeven, een passende beoordeling opgesteld worden. Gezien de nieuwe wetgeving moet hiervoor dan de procedure voor het plan-m.e.r. worden gevolgd.⁷ Met het doorlopen van de m.e.r.-procedure voor het besluit-m.e.r. wordt echter tevens voldaan aan de vereisten die voor een plan-m.e.r. gelden. Daarom wordt in het advies verder alleen nog gesproken over milieueffectrapportage (m.e.r.) en milieueffectrapport (MER).

In de passende beoordeling wordt onderzocht of met zekerheid kan worden uitgesloten dat er significante gevolgen zullen optreden. Indien die zekerheid niet kan worden verschaft, dus ook bij twijfel over significante gevolgen, dan dient de ADC-fase te worden doorlopen.

Indien de Habitattoets leidt tot het doorlopen van de ADC-fase moeten alternatieve locaties in beeld gebracht worden. In de m.e.r.-procedure (tot nu toe) is in 2002 een locatieanalyse van 8 locaties uitgevoerd.⁸ Bij deze locatieanalyse zijn de mogelijke nadelige gevolgen op het Natura 2000-gebied niet meegenomen. In dit geval zal er dan gekeken moeten worden of er een alternatieve locatie is, waarbij geen of minder nadelige gevolgen op het Natura 2000-gebied te verwachten zijn. Dat is ook het geval indien uit de motivering en/of eventuele actualisatie van de locatieanalyse mocht blijken dat een andere locatie toch meer geschikt zou zijn.⁹ De startnotitie dekt echter eventuele alternatieve locaties niet af. In dat geval zal dan een nieuwe procedure gevolgd moeten worden.

Om in een latere fase van het proces niet voor onnodige vragen en/of problemen te komen staan adviseert de Commissie de Habitattoets, en daarvan in eerste instantie de oriëntatiefase, uit te voeren.

⁶ De Habitattoets kan maximaal uit drie fasen bestaan te weten:

- oriëntatiefase (in de startnotitie nog als voortoets genoemd);
- fase van de passende beoordeling;
- ADC-fase, waarin maximaal drie vragen moeten worden beantwoord:
 - o zijn er Alternatieven, die geen schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied;
 - o zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang en
 - o indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang, dan zal men moeten Compenseren.

⁷ Tot invoering van de nieuwe wet op 28 september 2006 was er sprake van rechtstreekse werking van de Europese richtlijn over strategische milieubeoordeling voor plannen en programma's.

⁸ Zie: "Het opstellen van een uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van een sportvoorzieningencluster in Nijverdal", Hopman Andres Consultants, 2002.

⁹ Zie ten aanzien van de locatiealternatieven ook verder onder subparagraaf 5.2.1 van dit advies.

In dit hoofdstuk van het advies is de besluit-m.e.r./plan-m.e.r.-procedure behandeld. In volgende hoofdstukken zal op onderdelen daar waar nodig inhoudelijk en aanvullend geadviseerd worden.

4. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

4.1 Beleidskader

In de paragrafen 3.1 tot en met 3.3 van de startnotitie wordt het beleidskader, te weten provinciaal en gemeentelijk beleid, uitgewerkt. Geef in het MER tenminste een opsomming van de daaruit voortvloeiende randvoorwaarden, waaraan het voornemen zeker moet voldoen.

Gebiedsbescherming

De beoogde locatie voor het zwembad en de sporthal grenst direct aan het natuurgebied van de Sallandse Heuvelrug. Dit hele natuurgebied maakt deel uit van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur. De zones van het natuurgebied met bijzondere status van Natura 2000-gebied en Nationaal Park liggen ten zuiden van de N35, op circa 1100 meter van de locatie, maar mogelijk wel binnen de invloedssfeer van het voornemen.

Ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebied de Sallandse Heuvelrug geeft de Commissie aan dat bij de oriëntatiefase en eventueel bij de passende beoordeling zo goed mogelijk (op basis van bestaande kennis) rekening moet worden gehouden met cumulatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied, zoals onder andere van het Combiplan rijksweg N35/spoorweg en hoogspanningskabels. Daarnaast kunnen bij deze beschouwingen voorgenomen mitigerende maatregelen, zoals de ecologische verbindingzones, worden betrokken.

Soortenbescherming

Door de ligging en inrichting kan het terrein een rol spelen als (tijdelijk) leefgebied van strikt beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet. Het gaat daarbij met name om (stringent beschermde) vleermuizen, die langs de bosrand boven de ligweide en tussen de bomen op de huidige parkeerplaats foerageren.

Bij werken, waarbij schadelijke effecten optreden voor beschermde soorten op de plek van de werkzaamheden, is een ontheffing nodig volgens art. 75 van de Flora- en faunawet (Ffw). Informatie over de gevolgen van het voornemen voor de staat van instandhouding van stringent beschermde soorten is van belang om deze milieugevolgen bij de besluitvorming te laten meewegen. De gegevens hieromtrent dienen op hoofdlijnen in het MER te worden gepresenteerd.

4.2 Te nemen besluit(en)

De te nemen besluiten en de benodigde vergunningen staan reeds opgesomd in paragraaf 3.4 van de startnotitie.

5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

5.1 Referentie

Beschrijf in het MER de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen als referentiekader waartegen de effecten van de alternatieven en varianten moeten worden beschreven en beoordeeld.

5.2 Alternatieven en varianten

5.2.1 Locatiealternatieven

De startnotitie gaat op basis van de uitgevoerde locatieanalyse¹⁰ ervan uit dat locatiealternatieven niet meer aan de orde zijn. De locatiebeoordeling en gequantificeerde toetsing beschouwen uiteindelijk twee locaties te weten de Piet Heinweg (huidige locatie) en de Evenementenweide. Geconcludeerd wordt dat de locatie Piet Heinweg wel de voorkeur geniet, maar dat beide onderzochte locaties een ruim voldoende totaalscore behaalden en dat de totaalscores weinig van elkaar verschilden (respectievelijk 75% en 69%).

Bij de uitgevoerde locatieanalyse is onvoldoende rekening gehouden met milieuarargumenten. Gezien de geringe verschillen en de gehanteerde onderzoeksmethode acht de Commissie het mogelijk dat bij een actualisatie beide locaties wellicht iets anders kunnen scoren. Daarnaast is de locatie Wierdenestraat, die na 2005 beschikbaar zou kunnen komen, buiten beschouwing gelaten, maar kan wellicht nu toch een alternatieve locatie zijn.

De Commissie adviseert om de locatiekeuze in het MER te motiveren en daarbij waar nodig een actualisatie van de locatieanalyse in het MER op te nemen. Bij de motivering dient ten aanzien van de milieuaspecten aangegeven te worden op welke punten de locaties zich van elkaar onderscheiden.¹¹

5.2.2 Inrichtingsalternatieven en -varianten

De Commissie is het met de initiatiefnemer eens dat binnen de beschouwde locatie geen inrichtingsalternatieven mogelijk zijn, die beter tegemoetkomen aan de gestelde randvoorwaarden (zie paragraaf 5.2 van de startnotitie). Wel zijn aanvullende varianten mogelijk voor diverse inrichtings- en beheersaspecten. De Commissie geeft hieronder enkele suggesties, die in het MER beschreven kunnen worden. Hierbij dient in acht te worden genomen dat de Commissie hiermee geen volledigheid heeft nagestreefd en dat de initiatiefnemer daar waar mogelijk aanvullende milieuvriendelijke varianten in het MER kan opnemen.

Water- en energiebeheer

De Commissie beveelt aan om met name op het gebied van water- en energiebeheer verschillende optimalisatiemogelijkheden te onderzoeken. Hierbij kan gedacht worden aan warmteopslag in de bodem, een (kleinschalige) WKK, zonnecollectoren (bijvoorbeeld op het schuin aflopende dak), etc. Beschrijf in

¹⁰ Zie "Het opstellen van een uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van een sportvoorzieningencluster in Nijverdal", Hopman Andres Consultants, 2002.

¹¹ Zie ook inspraakreacties nrs. 1, 2 en het verslag van de inspraakavond.

het MER een optimalisatieplan, waarin wordt aangegeven welke mogelijkheden bestaan en eventueel gerealiseerd kunnen worden.

Waterzuivering anders dan met chloor

In het plan is een zoutelectrolyse-installatie opgenomen volgens de laatste stand der techniek.¹² Geadviseerd wordt om in het MER ook andere (milieuvriendelijke) zuiveringstechnieken, zoals met ozon, te beschrijven en met elkaar te vergelijken.

Geluidscherm

Uit de kaarten bij het uitgevoerde geluidsonderzoek blijkt dat de toekomstige speel- en ligweiden belast worden tot 60 dB of hoger. Gelet op de recreatieve functie van het zwembad beveelt de Commissie aan dit aspect uit te werken waarbij inzicht wordt gegeven in twee varianten namelijk:

1. een zichtlocatie vanaf de te verleggen N35 zonder geluidscherm;
2. het plaatsen van een geluidscherm vanaf de noordelijke mond van de combitunnel tot voorbij het zwembad.

Inrichting speel- en ligweide en parkeerterreinen

De speel- en ligweiden van de huidige locatie grenzen aan de ecologische hoofdstructuur, maar maken daarvan geen deel uit. Omdat ze in samenhang met de bouwwerkzaamheden opnieuw worden ingericht, wordt geadviseerd een variant uit te werken waarbij via inrichting en beheer zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van natuurwaarden ter plaatse. Het van het bevoegd gezag ontvangen rapport over het uitgevoerde ecologisch onderzoek¹³ bevat daarvoor diverse suggesties. Op dezelfde wijze kan ook de inrichting van de parkeerplaatsen geoptimaliseerd worden.

5.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

Het mma kan worden samengesteld uit een optimalisatie van die inrichtingsvarianten welke de meest gunstige effecten hebben voor het milieu. Daarbij dienen in het mma ook de eventuele mitigerende maatregelen opgenomen te worden.

Daarnaast kan gedacht worden aan aantrekkelijke fietsenstalling en duidelijk aangegeven looproutes onder andere vanaf de bushaltes naar het sportcomplex, waardoor het autogebruik kan worden beperkt.

6. MILIEUASPECTEN

6.1 Bodem en water

De Commissie adviseert om de bevindingen van de uit te voeren watertoets te vermelden in het MER. Daarbij dient specifiek aandacht geschonken te worden aan de afvoer van afvalwater en van hemelwater afkomstig van daken en terreinverhardingen.¹⁴

¹² Dit houdt in dat er zout wordt aangeleverd, waarvan chloor wordt gemaakt. Vervolgens wordt hiermee het zwembad gedesinfecteerd. Een minimale hoeveelheid chloor (inschatting 25% t.o.v. de huidige situatie) wordt opgeslagen. Chloortransport is niet meer aan de orde.

¹³ "Ecologisch onderzoek sportaccommodatie Piet Heinweg Hellendoorn", EcoGroen Advies, 2004.

¹⁴ Zie inspraakreactie nr. 5.

6.2 Natuur

De Commissie is van mening dat de aanwezige natuurwaarden reeds goed in beeld gebracht zijn en verwacht dat de gevolgen van het voornemen op belangrijke natuurwaarden in de bredere omgeving van de locatie gering zullen zijn. Desalniettemin zullen de afwegingskaders, die gelden voor projecten in een kwetsbare natuurlijke omgeving, in het MER nauwlettend moeten worden gevolgd. Het MER zal voldoende zekerheid moeten bieden over (het ontbreken van) negatieve gevolgen voor deze natuurwaarden, om zorgvuldige besluitvorming vanuit de verschillende geldende beschermingsregimes mogelijk te maken.

In de m.e.r. moet specifieke aandacht geschonken worden aan de gevolgen van het voornemen op beschermde gebieden. De commissie beveelt aan om daartoe een analyse te maken van de invloeden die van de aanleg en het gebruik van de locatie uit kunnen gaan, in termen van bijvoorbeeld vernietiging, versnippering en verstoring. Deze analyse kan in de oriëntatiefase plaatsvinden (zie hoofdstuk 3). Daar waar schadelijke invloeden op natuurgebieden en leefgebieden van soorten niet kunnen worden uitgesloten, moet het MER dieper ingaan op de ecologische gevolgen hiervan.

Wanneer uit de oriëntatiefase zou blijken dat een passende beoordeling noodzakelijk is, dan kan deze gekoppeld worden aan de effectbeschrijving. Deze passende beoordeling dient specifiek in te gaan op gevolgen van het voornemen op de instandhoudingsdoelen voor (soorten en habitats in) het Natura 2000-gebied Sallandse Heuvelrug. De resultaten van deze passende beoordeling moeten herkenbaar opgenomen worden in het MER.

Geef in het MER ook een beschrijving van de gevolgen op de natuurlijke kenmerken van de natuurgebieden, die binnen de grenzen van de EHS en het Nationaal Park vallen, maar die niet onder directe bescherming van Natura 2000 vallen. Beschrijf tenslotte de gevolgen van het voornemen voor strikt beschermde soorten op en nabij de beoogde locatie, waarbij met name aandacht geschonken moet worden aan de functie als foerageergebied voor vleermuizen.

6.3 Verkeer

De prognose van het aantal bezoekers, zoals weergegeven in de startnotitie, acht de Commissie reëel.¹⁵ Het verkeersonderzoek¹⁶, waarbij in de berekeningen alle bezoekers van het gebied zijn meegenomen, ziet er gedegen uit en biedt voldoende informatie voor het MER op basis van het maatgevende moment. De tellingen die men heeft gehouden ondersteunen de conclusies van het verkeersrapport. De Commissie adviseert om de relevante delen uit het onderzoek en een korte samenvatting van de verkeerstellingen op te nemen in het MER.¹⁷

¹⁵ Zie ook "Het opstellen van een uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van een sportvoorzieningencluster in Nijverdal", Hopman Andres Consultants, 2002.

¹⁶ "Verkeersonderzoek sportvoorzieningencluster Nijverdal", Goudappel Coffeng, 2003.

¹⁷ In de startnotitie zijn de bezoekersaantallen van het zwembad en het sportcomplex goed verantwoord en in de verkeersberekeningen van Goudappel Coffeng is een reële aanname gedaan van het aantal bezoekers van Fit-Care center. De Commissie deelt dan ook niet de mening van de inspraakreacties nrs. 1, 2 en 4 ten aanzien van het aantal bezoekers.

Geef een beeld van de huidige situatie met betrekking tot de verkeersveiligheid rond het zwembad (kruispunten op toe- en afvoerroutes en de aanwezigheid van de school) en geef een beschouwing over de toekomstige situatie, waarbij ook rekening wordt gehouden met het mogelijk verplaatsen van de ingang van de school aan de Trompweg. Besteed ook aandacht aan de bereikbaarheid in geval van een calamiteit en tijdens de aanleg van de combitunnel.¹⁸

6.4 Lucht

De luchtkwaliteit is een aandachtspunt, want de te verleggen rijksweg N35 komt dicht langs het complex te lopen. De verwachting is dat de weg door de aanleg van de tunnel ook drukker zal worden, dan thans het geval is. Aangezien luchtkwaliteit een actueel onderwerp is geeft de Commissie onderstaand de laatste stand van zaken van de te beschrijven effecten.

Het MER moet inzicht geven in de huidige en toekomstige situatie van de luchtkwaliteit bij autonoom beleid en bij realisatie van het initiatief. Beschrijf in het MER de gevolgen van het initiatief voor de luchtkwaliteit, onafhankelijk of sprake zal zijn van normoverschrijding of niet. Voer een modelberekening uit voor de toetsing aan de eisen van het Besluit Luchtkwaliteit (Blk) 2005 of van de ten tijde van het verschijnen van het MER relevante wet- en regelgeving. De keuze voor een specifiek rekenmodel moet worden gemotiveerd. De beperkingen verbonden aan de gekozen methode en de representativiteit van gebruikte modelinput (zoals activiteitsgegevens, emissiefactoren en meteorologische gegevens) en modelaannames (t.a.v. bijvoorbeeld verspreiding en omzetting van luchtverontreiniging in de atmosfeer) moet beschreven worden. Onzekerheidsmarges in de eindresultaten, alsook in de berekende achtergrondconcentraties en de effecten van mitigerende maatregelen moeten gepresenteerd worden.

In een MER moet inzicht worden gegeven in de concentratieniveaus en overschrijdingen van grenswaarden voor fijn stof (PM10) en NO₂ (en plandremfels¹⁹ voor NO₂) door middel van contourenkaarten op basis van modelberekeningen, zowel bij autonome ontwikkeling als bij uitvoering van de voorgenomen activiteit. Beschreven moet worden:

1. de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
2. de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
3. de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
4. de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Opgemerkt kan worden dat in de regel de grenswaarden voor de overige stoffen uit het Blk 2005 (SO₂, CO, Pb en benzeen) niet zullen worden overschreden. Gezien recente jurisprudentie beveelt de Commissie echter toch aan de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER. Deze beoordeling kan ook eventueel kwalitatief worden uitgevoerd.

¹⁸ Zie inspraakreacties nrs. 4, 6 en het verslag van de inspraakavond.

¹⁹ Overschrijding van plandremfels is toegestaan, maar verplichten wel tot het opstellen van een verbeterplan.

Bij toepassing van de saldobenadering bij normoverschrijding moet het saldo bepaald worden, bijvoorbeeld door de verschillen tussen autonome ontwikkeling en voorgenomen activiteit aan te geven qua:

- totale emissies;
- oppervlakte overschrijdingsgebied en/of gemiddelde concentratie²⁰;
- aantallen woningen en gevoelige bestemmingen gelegen binnen het overschrijdingsgebied;
- mate van overschrijding ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Aannemelijk moet dan worden gemaakt dat voldaan wordt aan de aan saldering in het Blk 2005 en de Ministeriële regeling voor de uitwerking van de saldobenadering gestelde beperkingen naar inhoud, plaats en tijd.²¹

6.5 Milieuvoordelen ter plaatse van de huidige sporthal

De milieuvoordelen, die kunnen ontstaan ter plaatse van de huidige sporthal, kunnen in beeld worden gebracht als 'credits' voor mogelijke nadelen bij het zwembad.

7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

In de startnotitie wordt enige aandacht besteed aan het beoordelingskader van de milieueffecten.²² De Commissie adviseert om aan tabel 6.2 "terreinbeheer" onder beheer toe te voegen.

Een methodiek voor de vergelijking ontbreekt echter. Aanbevolen wordt om een scoringstabel op te stellen, waarin aandacht besteedt wordt aan de gestelde doelen, uitgangspunten, varianten en effecten. In het MER moet de score voor elk afzonderlijk aspect inzichtelijk zijn en worden onderbouwd, zodat bij een totaalscore de effecten per aspect te herleiden zijn. Duidelijk moet zijn wat voorwaarden en wat wensen zijn. Ook eventuele weging of prioritering van de verschillende aspecten dient in het MER inzichtelijk te worden gemaakt.

²⁰ Dit kan bijvoorbeeld door concentraties, gewogen naar wegvaklengte, te middelen. Het bepalen van wegvaklengte gewogen gemiddelde concentraties kan nuttig zijn in bebouwd gebied waar het oppervlakte overschrijdingsgebied niet nauwkeurig bepaald kan worden.

²¹ Geef tenminste de volgende informatie:

- een omschrijving en de exacte ligging (op kaart) van plan- en salderingsgebied. Geef aan welke functionele of geografische samenhang er bestaat tussen deze gebieden;
- een beschrijving van de verandering van de emissies, concentraties en aantallen blootgestelden in plan- en salderingsgebied en een beschrijving van de autonome ontwikkeling die daarbij als uitgangspunt is gebruikt;
- een beschrijving van de maatregelen waardoor de emissies, concentraties en/of aantal blootgestelden verminderen inclusief eventuele maatregelen in het plangebied zelf. Aannemelijk moet worden gemaakt dat qua luchtkwaliteit per saldo minimaal sprake is van een stand-still situatie;
- het tijdstip waarop, of de termijn waarbinnen, deze maatregelen worden uitgevoerd. Geef daarbij aan welke (financiële en procedurele) waarborgen getroffen worden opdat de maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Daarbij kan gedacht worden aan de verankering van de maatregelen in bijvoorbeeld een lopende begroting.

²² Zie paragraaf 6.15 van de startnotitie.

8. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie.

9. EVALUATIEPROGRAMMA

De Commissie beveelt aan om een monitorings- en evaluatieprogramma op te stellen, waarbij onder andere aandacht besteed dient te worden aan energie- en waterverbruik, bezoekersaantallen, verkeerstellingen en verkeersveiligheid.

10. VORM EN PRESENTATIE

Het gebruikte kaartmateriaal in de startnotitie is van hoge kwaliteit en kan worden overgenomen en/of voortgezet in het MER.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Onwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 augustus 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-energievoortage
ingekomen :	14 AUG. 2006
nummer	
dossier	1802 - 1 + m3 (iv)
kopie naar :	e. v. e. + ll

Commissie voor de mer
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

**Gemeente
Hellendoorn**

Uw brief/kenmerk:	Ons kenmerk: 06.8768	Doorkiesnr.: 63 05 31	Typ./coll. brf cie mer advies startnotitie	Bijlagen: 2
-------------------	-------------------------	--------------------------	--	----------------

Onderwerp:
adviesaanvraag m.e.r.-onderzoek

Nijverdal, **10 AUG. 2006**

Geachte heer, mevrouw,

Onlangs heeft het college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn een startnotitie opgesteld met het oog op de ontwikkeling van een nieuw zwembadcomplex c.a. aan de Piet Heinweg te Nijverdal. Deze 'Startnotitie m.e.r. / s.m.b. Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal', welke is bekend gemaakt en ons is aangeboden, gaat hierbij.

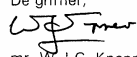
De Startnotitie ligt vanaf woensdag 16 augustus 2006 voor een periode van 6 weken ter inzage (zie bijlage).

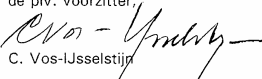
Wij verzoeken u ons zo spoedig mogelijk te adviseren omtrent de op te stellen richtlijnen voor het m.e.r.-onderzoek.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend

De Raad van de gemeente Hellendoorn,

De griffier,
mr. W.J.C. Knopper

de piv. voorzitter,
C. Vos-IJsselstijn

► Bouwen en milieu
► bm@hellendoorn.nl

Bezoekadres:
Hendrik Wormserplein 2 Nijverdal
Tel. (0548) 63 02 13
Fax (0548) 61 05 05

Postadres:
Postbus 200
7440 AE Nijverdal
www.hellendoorn.nl

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Twents Volksblad d.d. 15 augustus 2006

Gemeente
Hellendoorn

1802-03

Startnotitie m.e.r./s.m.b. Ontwikkeling Zwembad en Sporthal te Nijverdal

Het college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn heeft bij de gemeenteraad van Hellendoorn ingediend de 'Startnotitie milieueffectrapportage (m.e.r.) / strategische milieubeoordeling (s.m.b.) Ontwikkeling Zwembad en Sporthal te Nijverdal' voor het realiseren van een nieuw sportvoorzieningcomplex aan de Piet Heinweg te Nijverdal.

De m.e.r.procedure is erop gericht het milieubelang volwaardig in het plan- en besluitvormingsproces te betrekken. De belangrijkste aspecten van de m.e.r. zijn:

- het onderzoek naar de effecten van de voorgenomen activiteiten;
- het onderzoek naar mogelijke alternatieven met hetzelfde doelrealiserende vermogen maar met minder negatieve milieueffecten;
- de mogelijkheid van inspraak van derden;
- de onafhankelijke toets van het onderzoek en de procedure.

Voor deze ontwikkeling is een strategische milieubeoordeling verplicht in het kader van de passende beoordeling om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit effect heeft op het Vogel- en Habitatrichtlijngebied De Sallandse Heuvelrug.

Er is sprake van een m.e.r./s.m.b. (de procedure) met een MER/SMB (het rapport).

Inspraak

De Startnotitie en de bijbehorende stukken liggen vanaf 16 augustus t/m 26 september 2006 ter inzage bij het loket Bouwen en milieu op de locatie Hendrik Wormserplein 2 te Nijverdal op werkdagen van 8.00 uur tot 14.30 uur en buiten deze uren op afspraak. Gedurende deze periode kan schriftelijk of mondeling een zienswijze worden ingediend.

Een zienswijze kan schriftelijk worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellendoorn, postbus 200, 7440 AE Nijverdal. Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u zich melden bij het loket Bouwen en milieu. Het is raadzaam daartoe van te voren per telefoon een afspraak te maken (0548-630213).

Adviezen

Adviseurs kunnen gedurende de periode van terinzagelegging desgewenst advies uitbrengen (tenzij in de wet anders is bepaald).

Informatieavond

Op 11 september 2006 om 20.00 uur is er een informatieavond in Hotel Dalzicht, Grotestraat 285 te Nijverdal.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellendoorn

Bevoegd gezag: de Raad van de gemeente Hellendoorn

Besluit: Wijziging bestemmingsplan gecombineerd met artikel 19 lid 2 procedure.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 15 augustus 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 oktober 2006

Bijzonderheden:

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- **Procedure Besluit-m.e.r./Plan-m.e.r.**

De Commissie is van mening dat in tegenstelling tot de startnotitie op voorhand nog niet kan worden aangegeven dat een zogenaamde “passende beoordeling” uitgevoerd moet worden en beveelt daarom aan om de stappen ten aanzien van de Habitattoets (beginnend bij de oriëntatiefase) te nemen, zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit advies.

- **Alternatieve locaties**

Alternatieve locaties dienen in het MER betrokken te worden indien:

- de Habitattoets leidt tot het doorlopen van de ADC-fase (zie hoofdstuk 3 van dit advies);
- uit de motivering en/of eventuele actualisatie van de locatieanalyse mocht blijken dat vanwege milieuaspecten een andere locatie toch meer geschikt zou zijn (zie subparagraaf 5.2.1 van dit advies).

Wanneer op enig moment in het proces blijkt dat een andere locatie de voorkeur krijgt, dan moet een nieuwe m.e.r.-procedure gevolgd worden. Dit omdat de startnotitie hierin niet voorziet.

- **Effectbepaling**

Gezien het karakter van het plangebied en het initiatief dient in ieder geval in het MER aandacht besteed te worden aan de gevolgen op natuur (Natura 2000-gebied Sallandse Heuvelrug en overige beschermde natuur) en bodem en ten gevolge van het verkeer.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. R.J.M. Kleijberg

ir. J. Termorshuizen

ir. R.F. de Vries

ir. A. van der Velden (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

drs. A.R. van Dijk

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	2006-09-15	J.H. Alberts	Nijverdal	2006-09-27
2.	2006-09-25	Stichting Milieuraad gemeente Hellendoorn	Hellendoorn	2006-09-27
3.	2006-09-23	M.H. Bremmer	Nijverdal	2006-09-27
4.	2006-09-25	O. Rudde	Nijverdal	2006-09-27
5.	2006-08-30	Waterschap Regge en Dinkel	Almelo	2006-09-27
6.	2006-09-21	ProRail	Zwolle	2006-09-27

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Ontwikkeling zwembad en sporthal te Nijverdal**

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hellendoorn (initiatiefnemer) heeft het voornemen om ter plaatse van het bestaande zwembad Het Ravijn aan de Piet Heinweg in Nijverdal een nieuw sportvoorzieningcomplex te realiseren. Dit complex zal een overdekt zwembad, een buitenbad, een sporthal en een sport- en speluitleen bevatten.

ISBN-10: 90-421-1926-8

ISBN-13: 978-90-421-1926-0